

Že v navadi je, da v uredništvih ljubljanskih občinskih glasil ob novem letu povabimo h pogovoru enega od imenitnejših predstavnikov našega mesta. Za letošnji intervju smo zaprosili predsednika mestne konference SZDL Ljubljana Jožeta Ostermana; povod za odločitev sta bili dejstva, da je letošnje leto volilno leto socialistične zveze, hkrati pa je prav SZDL tista organizacija, ki ob novih družbenih gibanjih in tudi zaradi kriznih razmer, dobiva drugačno podobo in pomen. Jože Osterman se je ljubeznivo odzval naši prošnji. Z njim so se pogovarjali uredniki Slavko Gerlica iz Naše skupnosti, Niko Isajević iz Dogovorov in Vera Vogrinčič iz Javne tribune, prispevek pa je za objavo pripravila Darja Juvan.

Od spomladi ste predsednik MK SZDL. V tem letu je dejavnost socialistične zveze bolj živahna kot običajno, tudi zato, ker je to volilno leto organizacije. Kaj vi menite o delovanju socialistične zveze v Ljubljani?

Zagotovo je lanski rezultat referendumov v Ljubljani ena od poglobitvenih značilnosti življenja v tem letu v našem mestu. Tu je bila socialistična zveza precej izpostavljena; tako je ob referendumu in še spomladi vladala v njej kot tudi v vseh njenih frontnih delih, precejšnja apatija političnega vzdušja. Temu se je pridružil še zaostren materialni položaj, saj so trendi slabši kot so bili, recimo, zadnjih dvajset let, in to seveda niso ugodne razmere za uspešno delo.

Vendar so navzoči tudi dobri znaki. Mislim, da smo odprli nekatere probleme Ljubljane tudi širše, na način, ki daje ljudem nekoliko več možnosti, da sami povedo, kaj si o določenih stvareh mislijo. To se je dogajalo na raznih shodih, pa tudi na drugih krajih. S tem, da smo bili soorganizator, smo dali afirmativni značaj tudi takim vrstam politične javnosti, tako da se je prostor demokracije le nekoliko odprl, nekoliko profiliral, čeprav ne morem reči, da je že oblikovan. Zdi se, da smo v otroški fazi demokracije; dostikrat se pogovarjamo o imaginarnih stvareh, bistveno pa nam uhaaja. Jaz sem prepričan, da vsa politična struktura ni uspela zagrabiti problema inflacije tam, kjer bi ga morala.

Letos smo dobili še problematičen antiinflacijski program, na katerem ni mogoče graditi družbene klime. Politični delavec seveda zdaj ne more skupaj z drugimi viti rok in kritizirati vlado, ampak mora nekaj »potegniti« skupaj. Z zadnjimi ukrepi je nadaljnjih dvajset odstotkov Ljubljančanov prišlo na nivo revščine, ki je grozljiva tudi zato, ker človeka sili, da se posveča vprašanjem preživetja in nato ne more nobene misli nameniti drugim stvarim. Če kdo misli, da je mogoče v takem ozračju nabirati točke v smislu razvoja, se seveda moti.

Vsekakor smo v naših programskih usmeritvah zapisali, da bomo dosledno izpeljevali antiinflacijski program in sproti opozarjali, če se bo pokazalo, da na nekaterih področjih zadeve ne gredo dobro; v takih primerih bomo predlagali tudi spremembe. Če pa se bo zgodilo, da te ne bodo upoštevale, bomo zahtevali odgovornost, hkrati pa se zavedali tudi svoje lastne. To zveni dramatično, je pa v tem času edino logično. Tukaj vidim socialistično zvezo zlasti kot moralni faktor, ki bi lahko zau-

stavili negativna politična gibanja, zlasti tista, ki zadevajo vzdušje in motivacijo. Če pa bi ta gibanja prevesili v pozitivna, bi bil to izjemen uspeh.

Ali taka SZDL, kot jo imamo, zadovoljivo obvladuje razmere na območju petih ljubljanskih občin? Ali dovolj dobro zajema vse tiste interese, ki se v zadnjem času pojavljajo med občani, kot na primer mirovna in ekološka gibanja, verska vprašanja...

Mislim, da s socialistično zvezo, tako, kot jo imamo, ne moremo biti zadovoljni. Dostikrat se pokaže, da krajevne konference izredno pomanjkljivo delajo, ali pa sploh ne delajo. Tako je na primer za Bežigradom kar nekaj krajevnih konferenc, ki niso imele letne programske seje, tudi drugje v Ljubljani bi se našla katera, izjema je le Center, kjer so vse krajevne skupnosti izpeljale konference. Ponavadi tam, kjer KK SZDL ni, delajo sveti in skupščine, toda to je daleč od tega, da bi taka krajevna skupnost zadovoljivo odražala interese ljudi. Obenem pa je tudi obratno; vse več je administrativnega urejanja stvari in zmeraj manj je možnosti za pametno, poglobljeno delo socialistične zveze.

Kaj narediti? Če bo ZK uresničila nekatere svoje sklepe in aktivirala svoje člane na terenu, bi to lahko bilo jedro, ki bi izpostavilo nekatere oblike dela. V krajevni skupnosti bi lahko v okviru SZDL zbrali krog ljudi, ki pa ne bi smeli biti le komunisti, saj bi v tem primeru šlo za podvajanje osnovne organizacije. Z angažiranjem širšega kroga ljudi bi premostili nekatere težave, vzpostavili kontrolo javnosti nad tem, kar se dogaja in dosegle, da bi javnost tudi bila udeležena pri nekaterih odločitvah.

Omenili ste družbena gibanja. Mislim, da socialistična zveza deloma že zajema te interese in jim tudi daje podporo. V večini teh gibanj gre za zanimive, afirmativne interese, ki širijo poglede na socialistično samoupravno birokracijo, seveda pa ni vse zlato, kar se pojavi. Družbena gibanja stvari v načelu postavljajo pošteno, radikalno, imajo pa premalo sposobnosti, da bi objektivno pregledala realne možnosti razreševanja, zlasti finančne, in nekatere nujnosti, ki se pojavljajo na takem prostoru, kot je Ljubljana.

V zadnjem obdobju so pri sprejemanju različnih prostorskih dokumentov vse pogostejša »upiranja« krajevnih skupnosti. Prihaja do nesoglasij med krajevnimi skupnostmi in občinskimi upravnimi organi. Taki primeri so bili v krajevnih skupnostih Polhov Gradec, Bi-

zovik, Preska... Ali je to znak, da je bila socialistična zveza pri sprejemanju dolgoročnih prostorskih dokumentov premalo navzoča? Ali naj v takih primerih občinska SZDL »potegne« z občinskimi upravnimi organi ali s krajevno skupnostjo?

Prostorski dokumenti so odraz dveh činiteljev; prvi je ta, da se je izredno okrepila ekološka zavest, kar je dobro, vendar s tem nismo imeli v tolikšni meri opravka, ko smo snovali dolgoročne in srednjeročne plane. Drugi faktor je na žalost vse večje lokalistično obnašanje in zapiranje vase, kar je posledica manjših materialnih možnosti in manjših solidarnostnih občutkov. V vsaki krajevni skupnosti so problemi, ki jih nekateri poskušajo »odlagati« zunaj meja KS. Moram reči, da mnogi pogosto uspešno svojega političnega dela v KS pravzaprav razrešijo teh prostorskih zadev. Žal

je niti tega, da bi bilo mogoče s primernim ureditvenim načrtom kamnolom postopoma sanirati. Ljubljana tak kamnolom potrebuje, zato je bolje sanirati tega, ga izkoriščati, dokler je mogoče, nato zapreti rano, kot pa na nedotaknjem območju odpreti nov peskokop. Treba je uvideti, da Polhograščani ne živijo le v svoji krajevni skupnosti, marveč z delom svojih interesov tudi v Ljubljani.

Glede Bizovika mislim, da bi morali strokovni organi v take krajevne skupnosti prihajati s celovitimi alterantivnimi možnostmi. Stanovanjska gradnja v Ljubljani je nujna, morali pa bi seveda krajane objektivno seznaniti s tem, zakaj na drugih lokacijah, ki so na videz ugodnejše, ni mogoče graditi. Takih pristopov je veliko premalo. Primer čistilne naprave v Zalogu, ko je krajevna skupnost Zalog oblikovala svojo ekspertno skupino in na sijajen način iz-

stična zveza bila premalo navzoča; vsi smo bili premalo prisotni, ampak kot sem že rekel, ekološka zavest je takrat bila bistveno manjša, kot je danes.

Ali naj občinska SZDL »potegne« z upravnimi organi? Jaz mislim, da bi morala biti nevtralna. Je pa to težko storiti, toda zato, ker je ta organizacija ena od porabnic občinskega proračuna, pa tudi tekoči opravi potekajo na nekih osebnih ravneh, zato se je človeško težko distancirati. Je pa treba najti prostor, kjer naj se razgrnejo vsi argumenti, potem pa »stisniti« za vrat občinsko upravo ali pa človeka, ki je za to odgovoren.

Vendar vnaprej soditi, da imata politika in občinska uprava negativen oziroma nasprotujoč odnos do razreševanja prostorskih vprašanj, je neumnost.

V upravnih organih je ekološka zavest prav na takem nivoju kot

plarne. To, kar zdaj delamo, ni sanacija, je krpanje in stagnacija, tega pa smo se v Ljubljani, ko smo se odločali o samoprispevku, premalo zavedali. Če bo šlo tako naprej, bomo Ljubljano v naslednjih dvajsetih letih morali razseljevati, saj so življenjski pogoji tu skrajno neugodni.

Čeprav ste na to vprašanje deloma odgovorili že v prejšnjih odgovorih, naj ga vseeno postavimo: kateri bodo glavni poudarki dela socialistične zveze v Ljubljani prihodnje leto?

Zniževanje inflacije, reševanje razvojnih in infrastrukturnih zagat bodo glavni poudarki dela. Prav infrastruktura bo v prihodnjih letih zagotovo v ospredju našega zanimanja.

Ljubljana ima določen družbeni standard, vendar se še vedno razvija, rastejo naselja, infrastruktura pa je pravzaprav blokirana. Poglejte: prispevek 0,5 odstotka je strahovito slabo podpiran – samo okoli 53 odstotkov –; veliko podpisnikov tudi še ni poravnalo svojih obveznosti. Iz tega prispevka naj bi adaptirali ali na novo zgradili 21 objektov. Očitno je, da je bilo vse skupaj napačno planirano. Dejstvo je, da ta program ne bo realiziran, in to bo v Ljubljani eden glavnih političnih problemov v prihodnjih letih. Bežigrad hoče zgraditi zdravstveni dom, načrtovan iz samoprispevka; človek to sicer popolnoma razume, a tu so nekatere nujne potrebe, na primer fužinska šola...

Problematična je tudi nadaljnja obnova gradu, sanacija srednjih šol... Najbrž vam je znano, da nam bo v srednje šole »vdrla« tisoč dijakov več kot zdaj, in to ob dejstvu, da že zdajšnje stanje rešujemo s prizidki in kontejnerji. Tako pa je le v Ljubljani, kajti v drugih srednješolskih centrih se populacija po obsegu ne veča, pravzaprav se prazni, in to na račun Ljubljane. Nesmotnost v organizaciji šolske mreže glede prostora plačuje zdaj Ljubljana. Ureditev tega vprašanja bo zahtevala nalogo za širši slovenski prostor.

Na koncu našega pogovora še tradicionalno vprašanje: kaj bi našim bralcem želeli ob vstopu v novo leto?

Kot vedno ob takih priložnostih bi jim želel veliko uspehov in čimveč zdravja. Želel bi tudi, da bi vsaj ob koncu leta vse bolj pešajoče ljubljansko gospodarstvo pokazalo boljše rezultate glede akumulacije. Upam tudi, da se bomo v tej deželi pametno pogovorili okrog nove ustave, kar je za nas vse zelo pomembno, in da bomo dobili ustavo, ki bo motivirala za boljše delo in ohranila zaupanje v to državo.

NOVOLETNI POGOVOR Z JOŽETOM OSTERMANOM, PREDSEDNIKOM MK SZDL LJUBLJANA

S tako socialistično zvezo še nismo zadovoljni

Predsednik MK SZDL Jože Osterman v pogovoru z uredniki občinskih glasil. (Foto: D. J.)

je res, da je to eden od kazalcev uspešnosti krajevne samouprave v očeh ljudi. Tako prihaja do »upiranja« krajevnih skupnosti, čeprav vsako upiranje še zdaleč ni problematično in neupravičeno.

Glede kamnoloma Hrstenica v KS Polhov Gradec mislim, da imajo krajani deloma prav, saj je eksploatacija tega kamnoloma skrajno neodgovorna, tehnološko problematična in razdiralna za naravo. Skrb vzbuja dejstvo, da je nezaupanje prišlo do take ravni, ko krajani ne morejo ver-

vedla ekspertizo, dala zelo veliko tehničnih pripomb, ki so bile tudi upoštewane, tako da je zdaj prišlo do soglasja, je zgled, ki bi ga morali poskušati uveljavljati, kjer se le da. Če se bodo problemi še nadaljevali in če se bo izkazalo, da so strokovna vprašanja v upravnih organih nedosledno ali pomanjkljivo izpeljana, bomo v SZDL morali intenzivno razmišljati o ustanavljanju neodvisnih skupin za preučitev določenih zadev.

Pri sprejemanju dolgoročnih prostorskih načrtov je social-

istična zveza bila premalo navzoča, da je treba graditi na zaupanju. Razvoj Ljubljane je treba zagotoviti, sicer bomo že čez nekaj let nazadovali.

Problemi na področju komunale, prometa, ekologije so v Ljubljani veliki. Najbrž nas bo teplo to, da referendum za IV. samoprispevek ni uspel. Te probleme bomo poskušali reševati z majhno akumulacijo, ki je na voljo. Številke kažejo, da so vprašljive celo štiri glavne naložbe: Žale, deponija smeti, čistilna naprava in sanacija To-

SATURNUS

KOVINSKO PREDELOVALNA INDUSTRIJA
EMBALAŽA
AVTOOPREMA

Ob železnici 16
61110 LJUBLJANA

Želimo vam
SREČNO IN USPEŠNO
novo leto 1988

Yulon

DO JULON p. o. proizvodnja poliamidnih
filamentov in granulata
61001 LJUBLJANA, Letališka cesta 15

Želimo vam
SREČNO IN USPEŠNO
novo leto 1988

